

РЕШЕНИЕ

№ 31576

гр. София, 26.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 02.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ася Тодорова

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **8540** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Н. Х., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на Б., подадена чрез адв. В. П., съдебен адрес: [населено място], [улица] (партер), против Решение № 4324 от 29.07.2025 г., издадено от Председателя на Държавна агенция за бежанците (ДАБ) при Министерски съвет на Република България, с което поради липса на предпоставки по чл. 8 и чл. 9 на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ на Н. Х. е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. В жалбата се излагат съображения, че оспорваното решение е нищожно, съответно незаконосъобразно поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила. Сочи се, че оспореното решение е издадено една година и половина след изтичане на максималния 21-месечен срок за разглеждане на молбата за международна закрила съгласно чл. 31, Пар. 5 от Директива 2013/32/ЕС, в този смисъл административният орган е бил лишен от темпорална компетентност да постанови отказ по подадената молба, както и да мотивира оспореното решение със смяната на режима в Б. през м.август 2024 г. Твърди се нарушение на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ във връзка с чл. 35 и чл. 36 от АПК поради неизясняване от административния орган на относимата към молбата на Н. Х. фактическа обстановка и конкретно фактите, доказващи наличието на основателен страх от преследване по причини на политическо мнение и принадлежност към определена социална група, а именно – Н. Х. е изявен политически активист на доскоро опозиционната партия в Б. – BNP (Националистическата партия на Б. - БНП); същият е бил принуден да напусне страната си на

произход поради заплахи от представители на партия A. League; преди напускане на страната си Н. Х. е бил отвлечен и изнудван от представители на полицията; все още е заплашен от преследване по фалшиви наказателни обвинения; здравословното състояние на оспорващия е силно влошено. Твърди се, че не е събрана актуалната информация за страната на произход на оспорващия и същата не е анализирана във връзка с бежанската история на Н. Х.. Излагат се съображения, че ситуацията със сигурността и спазването на човешките права в Б. остава критична и след падане от власт на A. League. Във връзка с горното се твърди, че връщането на Н. Х. в Б. не може да се осъществи по устойчив и безопасен начин, без да се застрашат правата му, гарантирани по чл. 2 и чл. 3 от ЕКПЧ. Твърди се, че не е събрана достатъчно информация относно здравната система в Б., за да може оспорващият да ползва достатъчно и адекватно лечение за тежкото му здравословно състояние. Иска се от съда да отмени оспореното решение като незаконосъобразно.

В съдебно заседание, жалбоподателят, лично, в присъствие на преводач и чрез процесуалния си представител по пълномощие надлежно упълномощен адвокат, поддържа жалбата по изложените в същата съображения. Подробни съображения се излагат, че, независимо, че партията A. League е свалена от власт чрез преврат (революция) през август 2024 г., същата запазва влиянието си във всички сфери на управление, тъй като разполага с огромни финансови ресурси и политическо влияние на всички нива. Продължават репресиите срещу активисти на BNP, какъвто е оспорващият. Н. Х. има и допълнителни проблеми с корумпирани полицейски служители, които с промяната на властта няма да бъдат разрешени. Следва да се има предвид и влошеното здравословно състояние на оспорващия. Жалбоподателят в допълнение заявява, че в Б. към настоящия момент положението е тежко, има две партии, които враждуват помежду си и при сблъсъците и конфликтите между тях умират много хора. Децата му, поради опасност за живота им - поради тежката обстановка в страната и обстоятелството, че той е политическо лице - живеят на 300 км от града, в който е живял. Заявява, че срещу него има заведено дело, заради което може да влезе в затвора, където не знае какво ще се случи с него. Има и други семейни проблеми, има и сърдечно заболяване.

Ответникът Председателят на Държавната агенция за бежанците, чрез юрисконсулт К., оспорва жалбата и моли да бъде потвърдено оспореното решение като правилно и законосъобразно, като излага съображения, че при издаване на процесния административен акт са спазени административно-производствените правила и материалния закон, изследвани са както конкретната бежанска история на Н. Х., актуалната ситуация в Б. и здравословното му състояние, в този смисъл не са налице в конкретния слуай преподставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Оспорва искането за присъждане на направените по делото разноски, тъй като съгласно чл. 92 от ЗУБ административният орган е освободен от хонорари, такси и разноски.

Прокурорът от СГП изразява становище за неоснователност на жалбата, пледира да бъде потвърдено оспореното решение като правилно и законосъобразно.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по последваща молба на Н. Х. за предоставяне на международна закрила до Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет с вх. № УП-7019 от 06.04.2022 г. на РПЦ – С., отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“. Тъй като чужденецът не разполагал с документи за самоличност, личните му данни са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ с рег. № УП- 7019/23.05.2022 г., лицето е регистрирано в ДАБ с регистрационен лист рег. № УП- 7019/23.05.2022 г., видно от които търсещото закрила лице се индивидуализира с имената Н. Х., гражданин на Б., [дата на раждане] в [населено

място], Б., женен, етническа принадлежност бангладешец, религия мюсюлманин сунит, с основно образование, търговец по професия. Съставена е Евродак дактилоскопна карта.

Установява се, че Н. Х. е подал молба с вх. № 81/05.02.2021 г. на ТЦ – [населено място] за предоставяне на международна закрила до ДАБ, като с Решение № УПП-92/19.02.2021 г. на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет същата е отхвърлена като явно неоснователна. Решението не е обжалвано и е влязло в законна сила на 09.03.2021 г. В проведеното интервю на 08.02.2021 г. Н. Х. е заявил, че е напуснал Б. в края на 2019 г., легално с виза за Турция, където е останал 1 година, след което се е разболял от коронавирус, след това е дошъл в България, укрит в ТИР, искал е да стигне до Италия. Заявил е, че е имал проблеми с богат човек, с който е имал общ бизнес с кабелна телевизия, мрежа, този човек е взел бизнеса му, изнудвал го е за пари, което е станало непосилно за Н. Х., обвинението за грабеж, във връзка с което е бил в затвора за 7 дни, също е от този човек. Заявил е, че други проблеми не е имал, искал да отиде в Италия, за да изкара пари за децата си. Заявил е категорично, че не е членувал в партии и не е имал проблеми с властите в страната си на произход. Посочил е, че има проблем с кръвното и стомаха.

В последващата си молба, във връзка с която е издадено оспореното решение, Н. Х. е посочил, че е бил жертва на репресии и насилствено отвлечане в Б. поради принадлежността си към БНП, повдигнато му е фалшиво обвинение за повреждане на радиостанция по време на антиправителствен митинг, има второ обвинение за участие в антиправителствен митинг. През 2017 г. е бил задържан за 7 дни, като е обвинен, че е откраднал пари и е пребил човек, което не е вършил, с помощта на адвокат е бил освободен на седмия ден от задържането и обвиненията са свалени. През юни 2020 г. е бил отвлечен от полицията за 3 дни, през които полицаите са го били и са му казали, че искат да го убият. Заплашен е, че, ако иска да остане жив, трябва да им прехвърли бизнеса си и да напусне [населено място], в който е живеел със семейството си. Няма парите, но, за да го пуснат, е подписал чек, който е бил наясно, че не може да бъде осребрен, след което е избягал за [населено място], междувременно са му повдигнати обвинения за фалшивия чек, както и за наплатени сметки за електричество на работилницата, която е притежавал, които сметки, обаче, са били натрупани от неговите похитители, на които е бил принуден да прехвърли бизнеса. Отвлечането и повдигнатите фалшиви обвинения са причина да напусне страната си на произход. Срещу неговия брат, който е лидер на младежкото крило на БНП, е било повдигнато фалшиво обвинение за убийство, за което е лежал до миналия месец в затвора, след което се е укрил. И двамата са издирвани от властта заради принадлежността им към БНП. Със заповед полицията е иззела всичко от дома им, полицията тормози семейството му и се опитва да узнае местоположението му и това на брат му. Излага факти за ситуацията в Б.. Моли да се вземе предвид и влошеното му здравословно състояние, по време на задържането му в СДВНЧ на МВР, продължило от 18.03.2021 г. до 17.09.2021 г., е бил диагностициран с гастродуоденит, а в местата за задържане в Б. липсват подходящи за здравословното му състояние условия, в които да получи адекватна здравна помощ.

Чуждият гражданин е информиран за процедурата, която ще бъде следвана, за неговите права и задължения, за последиците от неспазването на задълженията му или за отказа да сътрудничи на длъжностните лица на ДАБ при МС. Запознат е с информация за обработване на личните данни на чужденци, търсещи международна закрила. П. е декларация за съгласие за събиране на информация.

На 29.02.2024 г. с Н. Х. е проведено интервю, в присъствие на преводач, чрез видеоконферентна връзка, в което заявява, че е подавал молба за закрила през 2021 г., на която е получил отказ, опитал се е да напусне България през С., но е бил арестуван и е върнат в България. Към

настоящия момент представя допълнително заповед за арест. Новите факти и обстоятелства, които посочва, са, че в държавата му го търсят и има искане да бъде арестуван и проблемите със здравословното му състояние. Заповедта за арест е издадена от съда, има заведено дело срещу него, включително и за предателство на държавата, защото поддържа партия на опозицията. Заявява, че той и цялото му семейство са поддръжници и активисти на партията БНП – Б. национална партия, той лично е поддръжник на тази партия от 1988 г. Проблемите му са започнали, когато А. League е взела властта в Б., отправени са фалшиви обвинения срещу него, заплашван е, хвърляни са бомби срещу дома му, жена му и децата му не живеят при родителите му, а на друго място под наем, последно през 2017 г. е имало обвинение срещу него, че е ограбил човек пред банка, арестуван е и е дал много пари, за да бъде освободен, през 2020 г. е бил отвлечен и са искали много пари от него, за да бъде освободен. Не е разказал за тези проблеми на предходното интервю, защото се е страхувал, че ще бъде възприет като криминален от българското правителство и ще бъде върнат обратно в Б.. Заявява отново, че новите обстоятелства са заповедта за арест, политическата ситуация в Б. и това, че фамилията му не живее в дома им – съпругата и двамата му сина са се преместили в [населено място], заплашват ги хората от опозиционната партия, искат пари от тях, не са в безопасност, защото могат да ги намерят. Н. Х. заявява, че е напуснал Б. в края на 2020 г., легално, за Турция, тогава вече е имал посочените проблеми. Заявява категорично, че членуването в партията е застрашавало живота му, но не я е напуснал, защото иска тя да е на власт, да донесе мир и да поддържа народа, вместо това е предпочел да напусне семейството, дома и живота си. Бизнесмен е, бил е изпълнител на конструкции, работел е с много фирми, дори и от Китай, имал е гараж за зареждане на електрически коли, със спестяванията си, които е имал преди да напусне, издържа семейството си и сега им изпраща от България. Заявява, че животът му в Б. е бил перфектен, проблемите са започнали, когато А. League са взели властта, тогава са започнали и здравните му проблеми. Посочва, че преди два дни е бил на преглед на стомаха и гърдите и според доктора има рак, сърцето му също не е добре, взема лекарства от 4 различни лекари – за стомах, сърце и от психиатър, има и проблеми със зъбите. Поддържа, че причините да желае закрила са, че ще бъде арестуван и пратен в затвора и съдът няма да го пусне под гаранция, защото е член на БНП, здравословното му състояние е тежко и правителството в Б. няма да му позволи лечение, дори и да има пари, иска да доведе семейството си в България и да прекара остатъка от живота си с тях в България. В заключителната част на протокола от проведеното интервю е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за него език, че разбира смисъла на написаното и не отправя възражения и допълнения по него. Интервюто е проведено в присъствието на преводач и адвокат, което е удостоверено с положени от тях подписи.

След извършена преценка на всички относими факти, свързани с личното положение на Н. Х. и със страната му на произход, с оспореното решение административният орган е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Н. Х. поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В решението е прието, че при разглеждане на подадената от Н. Х. последваща молба за закрила не се установяват нови факти за предоставяне статут на бежанец по чл. 8 от ЗУБ. Общата обстановка в Б. сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951 г. Прието е, че посочената от него причина за подаване на молбата за международна закрила не е свързана с неговата раса, религия, националност или принадлежност към определена социална група и в този смисъл не се оценява като релевантен за предоставяне на статут на бежанец мотив. С цел установяване на актуалната обстановка в държавата на произход е

разгледана и обсъдена Справка с вх. № МД-02-55/24.01.2025 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, относно актуалното положение в Б., съгласно която петнадесетте години на все по-авторитарно управление са приключили внезапно през август 2024 г., когато дългогодишният премиер Шейх Х. е избягал от Б. на фона на масово въстание. Временно правителство, водено от нобеловия лауреат М. Ю., е поело задачата да насочи страната към избори и да направи политически реформи, които могат да попречат на появата на нов автократ. От анализа на посочената справка е направен извод, че към настоящия момент ситуацията в Б. е относително спокойна в политически и икономически аспект и за Н. Х. не са налице субективният и обективният елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателни опасения от преследване“. Според чл. 8, ал. 4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, което не се установява в конкретния случай. В този смисъл административният орган е приел, че в хода на проведеното с чужденеца интервю от негова страна не са изложени обстоятелства, сочещи за наличието на някое от обстоятелствата, предвидени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ във връзка с чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ. В оспорения акт ответникът е установил, че липсват и предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, тъй като е приел, че Н. Х. не е бил изложен и не съществува бъдещ риск от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ. Обсъдени са от административния орган представените от Н. Х. документи, като е прието, че от съдържанието им е видно, че същите касаят извършен от чуждия гражданин криминален акт по време на участието му в митинга, а не самият факт на участието му в него. При разглеждане на документите за образувано производство срещу лицето във връзка с подписан от него чек, който не може да бъде осребрен и тези за образувано производство за неплатени сметки, свързани с неговата работилница, е установено, че липсва всякаква причинно-следствена връзка с информацията в тях и твърденията на лицето, че имат за цел упражняване на репресии срещу него заради политическите му убеждения. Във връзка с възприетия извод, че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, в оспореното решение е формулиран извод, че, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в Б. следва да е изключително, каквото, видно от цитираната информация за обстановката там, не е. Посочено е, също така, че в представените медицински документи е видно, че лицето страда от заболявания, които не могат да се приемат като такива, които Н. Х. не би могъл да лекува при завръщането си в родината. За да издаде оспореното решение, административният орган е взел предвид и, че с Решение № 247 на Министерски съвет от 03.04.2024 г. са утвърдени списъци на сигурни страни на произход и трети сигурни държави, съгласно което решение Народна Република Б. (държавата по произход на молителя в настоящото производство) попада в изброените държави в Приложение № 1 - Списък на сигурни страни на произход по отношение на търсещите закрила.

С оглед изложените мотиви е прието, че в конкретния случай не са налице предпоставките на чл. 8 и чл. 9, с оглед на което на оспорващия Н. Х. е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението е съобщено на оспорващия Н. Х. на 07.08.2025 г. видно от отбелязване върху същото. Жалбата е подадена в Административен съд София-град на 08.08.2025 г.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в преклузивния срок по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ и е процесуално допустима.

По същество жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган съобразно правомощието на Председателя на Държавна агенция за бежанците по чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Жалбоподателят Н. Х., гражданин на Б., търсещ закрила, е чужденец по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ - не е български гражданин, не е гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария.

Съдът не установява при постановяването на решението да има допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Противно на изложеното в жалбата неспазването от административния орган на сроковете по чл. 74 и чл. 75 от ЗУБ не представлява съществено нарушение на процесуалните правила, защото същите са инструктивни по своя характер, а не преклузивни. Съответно оспореният акт не подлежи на отмяна на това основание, доколкото издаването на решението в законовия срок, с оглед данните и доказателствата по административната преписка, не би променило крайния извод на ответника. Нарушението не се отразява на крайния извод досежно законосъобразността на оспореното решение. Отмяната на процесния акт поради издаването му след срока по ЗУБ не би променило нито установената по случая фактическа обстановка, нито бежанската история на чужденеца, предвид и обстоятелството, че и ДАБ, и съдът се позовават само на официална и актуална информация за ситуацията в държавата по произход. Не е налице и нарушение на правото на защита на жалбоподателя. Процесният акт е надлежно съобщен на адресата си на език, който той владее, като всички процесуални действия в административното производство са извършвани в присъствие на преводач от езика, владян от търсещия закрила. В хода на производството пред решаващия орган с гражданина на Б. е проведено интервю, което е отразено в нарочен протокол, прочетен на интервюирания в присъствието на преводач на разбираем за него език.

Административният акт отговаря на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК. В решението се сочат както фактически, така и правни основания за издаването му. Представената от жалбоподателя бежанската история и фактите по преписката са обсъдени подробно в мотивите на обжалваното решение. Обективизираните в решението фактически съображения имат подробна мотивировка, ясни са, кореспондират на приложените правни норми и дават възможност на чужденеца да разбере кои са мотивите, възприети от административния орган, за да постанови решението, с което му отказва предоставяне на исканата международна закрила. Неоснователно е оплакването на оспорващия за нарушение на разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Административният орган е формулирал изводите си след съвкупната преценка на събраните по делото писмени доказателства в административната преписка, проведеното интервю с жалбоподателя и личната му бежанска история, както и справката за актуалната обстановка в Б..

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон.

Следва да се отбележи, че представените заедно с последващата молба писмени документи касаят установяване на факти, които не са нови и предхождат като времеви период датата на проведеното интервю с надир Х. по първата молба на търсещия закрила, от една страна, от друга, не променят обстоятелството, че Н. Х. не доказва наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ предпоставки за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Условията за предоставяне на статут на бежанец и на хуманитарен статут са посочени в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да се получи от държавата по произход. Определящо за наличието на предпоставките по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ е понятието „преследване“ по смисъла на чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ, изразяващо се в нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека и които да са достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин, наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни, отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание. Следователно понятието „преследване“ следва да бъде съотнесено към всеки един от елементите по чл. 8 от ЗУБ и отнасянето към всеки от посочените елементи следва да бъде съобразено и с конкретната бежанска история на чужденеца. В хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на чуждия гражданин. Той не е обосновал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини, събраните в административното производство доказателства не установяват преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, нито се сочат конкретни действия, попадащи в предметния обхват на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ. В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

В разглеждания случай, действително, жалбоподателят излага твърдения, че е бил преследван по политически причини. Не се оспорва членството на чуждия гражданин в Национална партия на Б. (БНП). Видно от представените полицейски доклади (изявления) през септември 2018 г. и ноември 2018 г. оспорващият е участвал в тайни срещи на лидери и активисти на БНП срещу установеното в страната правителство, т.е. действително се установява, че жалбоподателят е членувал в политическа партия, участвал е в събирания на тази политическа партия, включително и в установените по-

горе деяния, за които се твърди, че са политически. Видно от същите полицейски доклади, обаче, по отношение на посочените лица, в това число и жалбоподателя, са предприети действия за ангажиране на отговорност за нарушение и на Закона за експлозиите от 1908 г. за това, че същите лица са планирали самоубийствени атентати, хвърлили са коктейлна бомба срещу полицейските служители, както и са държали бомби и други оръжия, които са иззети от полицейските служители съгласно представените протоколи за изземване, в това число и части от експлодиралата бомба. На първо място, не се установява, че е установено с влязъл в сила акт дали тези действия са приети за противозаконни. Независимо от това, посочените документи удостоверяват деяния, за които се търси отговорността на жалбоподателя, за посочените нарушения. Не се установява, обаче, както бе посочено и по-горе, преследването да е само и именно поради политическата принадлежност, посочва се и нарушение на Закона за експлозиите от 1908 г., т.е. от тяхното съдържание става ясно, че се касае за криминално деяние – притежание на експлозиви и взривяване на бомби срещу полицейски служители, за което извършителят ще бъде наказателно отговорен във всяка държава. Жалбоподателят е продължил да живее в държавата си на произход и значителен период от време след процесните събития. Установява се, обаче, че по отношение на жалбоподателя са предприети правни действия (отправяни са многократно покани, след което е образувано дело от името на Отдел по електричество, издадена е заповед за арест) за събиране на незаплатени от Н. Х. дължими задължения за ползвана електрическа енергия за жилище - Къща № 15 за период от юни 2016 г. до май 2017 г. Представени са документи за предприети срещу оспорващия правни действия във връзка с издаден/подписан от него чек от 30.12.2019 г., който не може да бъде осребрен поради недостатъчно средства на Н. Х., което е наказуемо престъпление съгласно раздел 138 от Закона за прехвърляемите документи. От анализа на посочените документи се установява, че липсва всякаква връзка между съдържаща се в тях информация и твърденията на лицето, че имат за цел упражняване на репресии срещу него заради политическите му убеждения. Поради изложените съображения, представените документи, не могат доведат до извод, за това, че търсещият закрила е бил преследван в Б. поради политическите си убеждения. Същевременно не се установява, нито се твърди да е налице преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 ЗУБ – нарушаване на основни човешки права при посоченото преследване, нито да са налице предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 2 или 3 ЗУБ – наличие на дискриминационни мерки и/или наказателно преследване и/или наказания, които са непропорционални. Едновременно с това прави впечатление, че при всяко интервю чужденецът навежда различни обстоятелства и основания, които в тяхната взаимовръзка стават противоречиви. Посочените при второто интервю обстоятелства, който биха могли да бъдат от значение при анализа на бежанската история, би следвало да бъдат съобщени от молителя още при първото проведено с него интервю. Следва да бъде съобразено и обстоятелството, че посочените обстоятелства касаят период преди проведеното първо интервю. Съдът не кредитира с оглед гореизложеното разказаната бежанска история от молителя. Н. Х. заявява, че е бил насилствено отвлечен от полицията през юни 2020 г., в същото време в първото интервю е заявил, че е напуснал Б. легално, с виза за Турция, в края на 2019 г., където е останал една година, т.е. не може да е отвлечен през юни 2020 г. в Б., а да е напуснал страната си на произход през 2019 г. Също е обективно невъзможно посочените задължения за ползване на електрическа енергия да са натрупани от

похитителите му, от които е бил принуден да им прехвърли бизнеса си през 2020 г., както е заявил по време на второто интервю, в същото време съгласно представените документи от оспорващия процесните задължения касаят и са натрупани за период 2016 г. – 2017 г. Относно подписания от молителя чек при недостатъчна наличност, т.е. който не може да бъде осребрен, няма никакви данни, че същият е бил принуден да го подпише. Следва да се има предвид и обстоятелството, че в първото си интервю Н. Х. е посочил, че иска да отиде в Италия, за да изкара пари за образованието на синовете си, а в същото време в последното интервю заявява, че е живеел добре в Б.. Всичко това убеждава съда, че бежанската история е съставена за целите на процеса, като, доколкото според твърденията му същият първоначално е нямал намерение да остава в България, следва да се приеме, че в конкретният случай чужденецът не е бежанец според глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации, а икономически мигрант, търсещ по-добри условия за живот и реализация. Преследването по смисъла на чл. 8 от ЗУБ трябва да се разграничава и от наложено наказание за извършено престъпление от общ характер. Нежеланието на молителя да заплати дължимите задължения за ползвана електрическа енергия, във връзка с които му е образувано дело и издадена заповед за арест, както и предприетите срещу него действия във връзка с подписан от същия чек без покритие, попадат извън приложното поле на ЗУБ и не представляват преследване по смисъла на закона. Предвид това се обезпечава извод, че нежеланието му да се върне в държавата по произход не е обосновано от причини за основателно опасение от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 6 от ЗУБ. От жалбоподателя в хода на проведеното интервю не са съобщени събития, които да са настъпили, след като е напуснал държавата си по произход или пък извършвани от него действия/дейности след заминаването му, израз или продължение на убеждения и ориентация, изразявани в държавата му на произход, които да поразят у него опасения от преследване при завръщане, респективно да сочат нужда от международна закрила. Правилно административният орган е установил липсата на предпоставки по смисъла на чл. 8, ал. 9 от ЗУБ. Съвкупно преценени данните сочат, че липсват реални основания за търсене на закрила при условията на ЗУБ, а опасенията от преследване, посочени както в хода на административното, така и в хода на съдебното производство, не са реални и обективни, а само с цел мотивиране на причини за подаване на молба за закрила, провеждане на производство по ЗУБ и удължаване на престоя на територията на страната. С оглед на изложеното дотук правилен е изводът на административния орган, че не са налице основания за предоставяне на статут на бежанец на оспорващия. Следва да се има предвид и обстоятелството, че в държавата му на произход продължават да живеят съпругата му и двете му деца независимо, че е налице опасност за живота им, както е посочил молителят в интервюто.

За молителя липсват и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУБ са идентични с условията за субсидиарна закрила по чл. 2, б. "е" във връзка с чл. 15, б. "а", "б" и "в" от Директива 2011/95/ЕС. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има сериозни основания да се смята, че, ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно местопребиваване, той би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: смъртно наказание или екзекуция (т. 1), изтезание, нечовешко

или унизително отношение, или наказание (т. 2) или тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт (т. 3) и които не могат или поради такава опасност не желаят да получат закрила от тази държава.

Правилно е прието от административния орган, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, защото в настоящата хипотеза не се твърди и не се установява от събраните по делото доказателства в държавата си по произход жалбоподателят да е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, а това е сериозна индиция, че няма да понесе такива посегателства и при завръщането си там.

Правилна е преценката на административния орган и относно предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, които, както бе посочено и по-горе, са приложими при по-обща опасност, а именно - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. В оспореното решение административният орган е приел, че за Н. Х. не се доказва специфичен риск по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Относно приложението на разпоредбата на т. 3 на чл. 9 от ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело С - 465/2007 г. Посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя обхваща една по - обща опасност от посегателство - по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице отколкото определените насиллия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ - термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи, съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за

действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. В конкретния случай административният орган е извършил преценката си по прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ както въз основа на твърденията в интервюто, така и въз основа на обективизираната в Справка с вх. № МД-02-55/24.01.2025 г. информация. По делото е приета и Справка с вх. № МД-02-333/13.06.2025 г. И двете справки са изготвени от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС. Следва да се има предвид, че съгласно чл. 21, т. 6 и т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ при МС Дирекция „Международна дейност“ събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, което включва обща географска, политическа, икономическа и културна информация, както и информация за правната уредба и за спазването на правата на човека, и изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за третите сигурни държави, за кризисните райони и за бежанските потоци. С оглед изложеното приетите по делото справки представляват официални свидетелстващи документ предвид факта, че са били издадени от компетентен държавен орган, в кръга на правомощията му, по установените форма и ред, поради което фактите, удостоверени в тях, се ползват с обвързваща съда материална доказателствена сила, която, в случая, не е оборена чрез представяне на насрещни доказателства от страна на чужденеца в подкрепа на твърденията му.

От информацията в представените справки става ясно, че политическото насилие е разпространено в Б., сред привържениците на двете най-големи партии в страната, А. League и BNP, партийните конфликти често се превръщат в насилие, както по време на избори, така и извън тях, а уличните безредици, атаките срещу политически съперници, бурните антиправителствени демонстрации и правителствените репресии срещу протестиращите са част от политическия пейзаж на страната и култура на симпатизантите.

Установява се, че на 05.08.2024 г. министър-председателят Х. е подал оставка и е избягал в И., с което е сложен край на 15-годишното му управление. В деня след падането на правителството на Х., полицейските власти са обявили национална стачка, която ще продължи, докато полицейската сигурност не бъде гарантирана отново. Изявлението включва и извинение за действията на полицията срещу протестиращите. След едноседмична полицейска стачка на 11.08.2024 г. повече от 90% от полицейските управления в страната са възобновили работата си, което според източници на медиите е довело до подобряване на ситуацията със сигурността и постепенно връщане към „нормалността“ по улиците. На среща, проведена на 06.08.2024 г., между командващия армията, президента и студентските организации, водещи протестите срещу предишното управление, е решено новото временно правителство да бъде ръководено с подкрепата на студентското движение от М. Ю., ветеран икономист от Б., който е получил Н. награда за мир през 2006 г. Ю. е международно и национално уважаван човек. Временното правителство, ръководено от Ю., обявява възстановяването на реда и закона в страната за приоритет. Временното правителство включва комбинация от различни членове, включително и на Националистическата партия на Б., на която твърди, че е член жалбоподателят, но няма членове на досега управлявалата партия. Временно правителство в Б. е следвало да предприеме редица действия, насочени към преустановяване на насилствените изтезания, реформиране на съществуващите служби, вкл. и смяна на служби, които са свързани с политически пристрастия към

досега действалата партия. Партия "А. лига" е временно забранена от временното правителство на 12 май. Временното правителство освобождава политическите затворници, участвали в протестите, сваля обвиненията срещу активистите. От БНП признават, че политиката в Б. се е променила драстично. Както бе посочено и по-горе, установява се, че е налице промяна в управлението на страната по произход, като в управлението са включени и членове на партията, в която жалбоподателят е членувал. С Решение № 247/03.04.2024 г. на Министерския съвет са приети Списък на сигурни страни на произход и на Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите закрила, като Република Б. се определя за сигурна страна. В този смисъл съдът намира, че не се установяват данни понастоящем конфликтът в Б. да е на нива, обосноваващи извод за съществуване на реален риск чужденецът непременно да понесе тежки посегателства. Не се установява спрямо Н. Х. да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск да бъде обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. От изложеното в справките следва, че към настоящия момент не са налице данни ситуацията в Б. да сочи на наличие на „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. да обхваща цялата територия на тази страна, както и животът и здравето на всеки граждан, намиращ се на тази територия, сам по себе да е изложен на реален риск от посегателство. Т.е. не се доказва наличие на такъв вътрешен или международен конфликт на цялата или на част от територията на Б., който да се обхваща от разширенията, дадени в решението от 17.02.2009 г. на СЕС по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83 ЕО (отм.). От справките не се установява в Б. да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да достига до толкова високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатира съществени основания, въз основа на които да се смята, че гражданско лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респективно чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС. Твърденията на оспорващия за достигнато високо ниво на безразборно насилие в Б. са относими към по-ранен времеви период от процесния. Не се установява да са налице и основания, визирани в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 от ЗУБ, за да се приема извод за предоставяне на такъв статут. От актуалната справка за положението в Б. става ясно, че страната е безопасна и ситуацията там не е до такава степен усложнена, за да се приеме, че са налице предпоставки за предоставяне на международна закрила на лицата от тази държава. Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че не е обсъждана задълбочено бежанската му история. Мотивите на решението разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне на международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на обществено-политическа обстановка в Б. и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Преценена е възможността за

предоставяне на хуманитарен статут и за прилагане на чл. 9 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки. разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут.

Не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ). По отношение на възможността за прилагането на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, съдът, преценявайки приетите по делото като доказателства медицински документи, намира, че те не дават основание да се приеме, че Н. Х. страда от особено тежко физическо или психическо заболяване, за лечението на което в страната му на произход не могат да бъдат осигурени условия. Същите установяват, че през 2021 г. му е издадено медицинско направление с посочена диагноза гастродуоденит за извършване на допълнителни изследвания. Липсват данни за назначена терапия, няма данни да му е оказвана медицинска помощ през последвалите три-четири години, а и представените документи не установяват обективното състояние на оспорващия. В този смисъл съдът намира, че здравословното състояние на жалбоподателя не дава възможност да се установят обстоятелствата по т. 74 от Решение на СЕС от 16 февруари 2017 година по дело C-578/16, а именно той не е лице, което страда от особено тежко психическо или физическо заболяване, така че, прехвърлянето му в държавата на произход да поражда реална и потвърдена опасност от значително и необратимо влошаване на здравословното му състояние, респ. подобно състояние би било в нарушение на чл. 3 от ЕКПЧ или чл. 4 от ХОПЕС като основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 15, ал. 1, б. „б“ от Директива 2011/95, респ. чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ. Т.е. в случая не се установяват каквито и да фактически основания, даващи възможност да се приеме, че на Н. Х. следва да се предостави хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът „non-refoulement“ (забрана за връщане). Посоченият принцип е установен от чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците и е възприет и в действащия в Република България Закон за убежището и бежанците (чл. 4, ал. 3). Установено е че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплаха за живота или свободата му или опасност от изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Ето защо, след като завръщането на жалбоподателя няма да застраши неговите живот и здраве и няма да го постави в опасност от изтезания или нечовешко отношение, не е нарушен и принципът „non-refoulement“.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия Н. Х., административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Независимо от изхода на делото, доколкото от ответната стана не се претендират разноски, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

С оглед на гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд София-град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. Х., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] , гражданин на Б. против Решение № 4324 от 29.07.2025 г., издадено от Председателя на Държавна агенция за бежанците (ДАБ) при Министерски съвет на Република България, с което поради липса на предпоставки по чл. 8 и чл. 9 на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ на Н. Х. е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: